

**Глухівський національний педагогічний університет  
імені Олександра Довженка  
Кафедра інноваційних освітніх технологій та профорієнтації**

# **Інформаційний дискурс в освіті**

*Збірник студентських наукових праць*

*Випуск 1*

**Глухів  
2014**

УДК 378.937

I

**РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:**

Голова редакційної колегії: Зінченко В.П.

Заступник голови редколегії: Базурін В.М.

**ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:**

Іващенко М.В.

Коломієць М.Б.

Харламенко В.Б.

Толмачов В.С.

Ігнатенко О.В.

Вітюк Н.В. – відповідальний секретар

Тищенко Л.І. – відповідальний секретар

Скачидуб А.

I            Інформаційний дискурс в освіті: Збірник студентських наукових праць / За ред.В.П.Зінченка, В.М.Базуріна. – Глухів: ГНПУ ім.О.Довженка, 2014. – Вип.1. – 56 с.

У збірнику представлено результати дослідної роботи за актуальними напрямами психолого-педагогічних наук студентів-дипломників, членів проблемних груп та наукових гуртків Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

УДК 378.937

УДК 377 (37.04)

## **ПРЕСТИЖ ПРОФЕСІЇ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

**В.М. Андрейченко,** студентка Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

*Науковий керівник: канд.пед.н., доцент Харламенко В. Б.*

**Анотація.** В статті розкриті питання системи професійної орієнтації вибору професії, престижу професії.

**Ключові слова:** професійна орієнтація, професійне самовизначення, інноваційний підхід, престиж професії.

За останні роки відбулись суттєві зміни в суспільно-економічному житті України. Зміна пріоритетів, виникнення ринку праці вимагають нової концепції професійної орієнтації, як невід'ємної ланки системи відтворення трудових ресурсів.

На сьогодні не всі випускники навчальних закладів працюють за профілем. Значна їх частина працевлаштована в суміжних сферах або вимагає перепідготовки й здобуття додаткової освіти через відсутність робочого місця, що пов'язано з перенасиченням ринку праці фахівцями певного напрямку [1,с.25].

З метою запобігання подібним негативним явищам, та підвищення конкурентоспроможності підготовлених кадрів виникає необхідність формування ефективної системи професійної орієнтації майбутніх фахівців, націленої на скорочення «безадресно» підготовлених студентів у вищому навчальному закладі.

Проблема існуючої системи професійної орієнтації в Україні полягає, головним чином, у тому, що профорієнтаційні заходи, як зазвичай, зводяться до консультування учнів вже переважно в старших класах безпосередньо перед вступом до вищого навчального закладу. Профорієнтаційна робота має передбачати формування у молоді професійної перспективи - розгорнутих у часі життєвих планів, спрямованих на вибір професії і ствердження себе як суб'єкта професійної діяльності, протягом усього періоду навчання у ЗНЗ [3,с.195].

Серед українських і російських авторів цьому питанню приділяли увагу у своїх працях В.Давидов, В.Зінченко, М.Калугін, Н.Наконечна, В.Симоненко, В.Сидоренко, М.Тименко, В.Харламенко, М.Янцур та багато інших. Проте в нашій країні ця проблема й досі залишається не зовсім розв'язаною. Актуальність і недостатня розробленість питань профорієнтаційної роботи у

психолого-педагогічній літературі зумовили вибір дослідження «Престиж професії як один з основних чинників професійного самовизначення учнівської молоді».

Метою нашого дослідження є визначення рейтингу престижу професій серед старшокласників. Для розв'язання даної мети нами були поставлені наступні завдання дослідження:

1. Опрацювати методичну та психолого-педагогічну літературу з теми дослідження.

2. Визначити сутність та основні поняття профорієнтації, її зміст та завдання.

3. Проаналізувати стан профорієнтаційної роботи у ЗНЗ на прикладі Успенської ЗОШ I-III ступенів ім. Г. П. Головенського.

4. Дослідити престижність професій серед учнів 11-х класів ЗНЗ.

5. Розробити методичні рекомендації щодо проведення ефективної профорієнтаційної роботи серед учнів.

Оскільки головна мета профорієнтаційної роботи в школі полягає в підготовці учнів до свідомого вибору професії, то планування цієї роботи повинне спрямовувати виконавців насамперед на досягнення означеної мети. Результативність буде тоді, коли дана робота буде плановою. План має бути чітким, мати конкретні орієнтири на визначений період та перспективу, має розкривати зміст діяльності кожної ланки: практичного психолога, соціального педагога, класного керівника, вчителів - предметників, дитячих організацій, шкільної бібліотеки, медпрацівника школи, батьківського комітету. Питання профорієнтації має бути включене в плани педагогічних рад, методичних об'єднань предметних комісій [4, с.138].

Профорієнтаційна робота не може зводитися до окремих заходів, тому перед адміністрацією школи постає завдання – спланувати систему профорієнтаційної роботи. Про наявність такої системи можна говорити тільки тоді, коли заходи профорієнтаційного змісту проводяться систематично, коли вони пов'язані досягненням конкретної мети. Система профорієнтаційної роботи має місце в тому випадку, коли реалізовані усі компоненти її структури, коли ці компоненти органічно зв'язані один з одним. При плануванні системи профорієнтаційної роботи в школі необхідно передбачити наступне:

1) у планових заходах (як навчальних, так і виховних) повинні бути висвітлені завдання професійної орієнтації;

2) усі ланки шкільного колективу повинні бути залучені у профорієнтаційну роботу;



3) варто вжити заходів для підвищення рівня знань учителів, необхідних їм для успішного проведення роботи профінформаційного і профконсультаційного характеру.

Отож, інноваційний підхід до професійної орієнтації учнів повинен передбачати розробку науково обгрунтованого комплексу заходів психологічного, педагогічного, економічного, соціального характеру, який має бути спрямований на актуалізацію їх професійного самовизначення, виявлення професійних здібностей, інтересів, можливостей. Такий підхід має цілий ряд відмінностей від існуючого в нашій країні традиційного підходу (див. табл. 1) [2, с.125].

*Таблиця 1*

Основні відмінності систем профорієнтації традиційного та інноваційного типу

<b>Система профорієнтації традиційного типу</b>	<b>Система профорієнтації інноваційного типу</b>
Профорієнтація відбувається в конкретні періоди життя дитини, не має постійного характеру.	Профорієнтація відбувається протягом всього навчання, має систематичний характер, що дає змогу адаптуватися та розвиватися в обраному напрямі.
Профорієнтація проводиться переважно з учнями старшої школи, коли тип мислення вже є закладеним і важче піддається коригуванню.	Профорієнтація починається у віці 10-12 років, здійснюється поетапно, що дає змогу учню більш ефективно готуватися до професійної діяльності.
Надання якісних профорієнтаційних послуг (селективний відбір учнів, навчання в спеціалізованих класах тощо) практикується переважно в приватних закладах, що робить їх доступними лише окремим категоріям населення.	Доступність профорієнтаційних послуг для всіх, масовість профорієнтаційної роботи, створення широко розвинутої інфраструктури для профорієнтаційної роботи (школи, ВНЗ, консультаційні центри, Інтернет-сайти тощо).
Спрямованість на індивідуальну пораду та допомогу у виборі професії	Спрямованість на самооцінку та самовизначення учня щодо майбутнього напрямку діяльності.
Профорієнтація відбувається переважно в теоретичній формі (розповідь стосовно переваг певної спеціальності,	Профорієнтація відбувається шляхом не тільки теоретичного ознайомлення з обраною спеціальністю, а й участі учнів у

перспектив працевлаштування тощо), що не завжди дає змогу виявити власну придатність до цього виду діяльності.	практичній діяльності (виїзди на підприємства, участь у майстер класах, семінарах, ділових іграх тощо).
Методи профорієнтаційної роботи базуються переважно на прийомах психології.	Широке використання сучасних мультимедійних технологій (Інтернет - програми, тестові програми тощо)
Профорієнтація має переважно індивідуальний характер; кожен з учнів отримує інформацію окремо з різних джерел (батьки, друзі, засоби масової інформації, дні відкритих дверей тощо)	Профорієнтація носить переважно колективний характер (створення спеціалізованих класів, проведення Днів кар'єри, майстер класів, тренінгів з окремих спеціальностей).

Необхідність переходу від традиційної системи профорієнтації до інноваційної зумовлена такими чинниками: зростання ролі інновацій в інформаційному суспільстві; усвідомлення необхідності розв'язання проблем ринку праці шляхом профілактичних заходів проти безробіття, а не подолання його наслідків; необхідністю досягнення рівноваги між економічними та особистісними інтересами у вирішенні поставлених перед суспільством завдань.

Водночас зміна пріоритетів існуючої системи профорієнтації в бік інноваційності має стимулювати позитивні зрушення на різних рівнях:

- національному: оновлення системи освіти, зростання національного доходу за рахунок покращення якості інтелектуального потенціалу країни, підвищення її конкурентоспроможності, зменшення рівня безробіття, досягнення балансу між попитом та пропозицією на ринку праці;
- конкретних суб'єктах господарювання: залучення до роботи більш кваліфікованих фахівців, їх готовність до саморозвитку та самоосвіти протягом життя, більша мобільність персоналу, скорочення витрат на перепідготовку персоналу, зменшення числа робочих місць, що зайняті фахівцями невідповідного профілю;
- вищого навчального закладу: підвищення конкурентоспроможності ВНЗ; зростання його іміджу за рахунок затребуваності випускників на ринку інтелектуальної праці;

запобігання зменшенню контингенту студентів через перехід на суміжні спеціальності;

- індивідуальному: визначеність з майбутньою спеціальністю, виходячи з природних схильностей до конкретного виду діяльності, поетапна адаптація учня до обраної спеціальності, цільова підготовка за визначеним напрямом, допомога з пошуком робочого місця та плануванням кар'єри.

Для з'ясування стану профорієнтаційної роботи в ЗНЗ та визначення престижу професій серед старшокласників нами було проведено дослідження на базі Успенської ЗОШ I-III ступенів ім.Г.П.Головенського Буринського району, Сумської області. Всього було опитано 30 респондентів.

За допомогою анкети «Престиж професій», спрямованої на визначення престижу професій серед сучасної молоді, учням було запропоновано оцінити престиж кожної з перерахованих професій за 9-ти бальною шкалою: найпрестижніші - 9 балів, найменш престижні - 0 балів, інші - проміжні значення, за якими би вони бажали працювати.

Аналіз даних дослідження показав, що професія вчителя отримала 84 бали, у той же час найвищий - 208 балів отримала професія інспектора податкової адміністрації, 202 бали – викладач ВНЗ, 201 бал – менеджер; найнижчий показник має професія шахтаря - 3 бали (що досить наочно ілюструє картину прибутковості професій на ринку праці). Як показало наше дослідження робітничі професії серед учнів не популярні. Такий стан потребує просвітницької роботи серед учнівської молоді.

Отож у своєму дослідженні ми дійшли наступних висновків:

1. Професійна орієнтація – це комплексна науково обґрунтована система форм, методів і засобів, спрямованих на забезпечення допомоги особистості в активному свідомому професійному самовизначенні та трудовому становленні. Професійна орієнтація включає такі елементи: професійну інформацію, професійну консультацію, професійний добір, професійний відбір та професійну адаптацію, які спрямовані на самовизначення учня в майбутній професійній діяльності.
2. Престиж – «феномен» суспільної свідомості, у якому опосередковано відбивається існуюча в суспільстві ієрархія професій, види трудової діяльності, яка визначається розходженням в ступені складності і відповідальності праці, тривалістю необхідної для неї професійної освіти, рівнем її оплати.

3. Профорієнтаційна робота повинна бути спланована. В планах повинні бути відображені мета, завдання, система профорієнтаційної роботи.
4. Система профорієнтаційної роботи повинна ґрунтуватися на інноваційному підході до профорієнтації учнів. Тобто передбачати розробку науково обґрунтованого комплексу заходів психологічного, педагогічного, економічного, соціального характеру, який має бути спрямованим на активізацію професійного самовизначення учнів, виявлення їх професійних здібностей, інтересів, можливостей.
5. Проведений аналіз профорієнтаційної роботи Успенської ЗОШ І-ІІІ ім. Г.П. Головенського ступенів засвідчив, що профорієнтаційні заходи проводяться не на достатньому методичному рівні.

#### Література

1. Наконечна Н. Зміст підготовки старшокласників до професійного самовизначення в умовах взаємодії школи і ВНЗ / Н. Наконечна. – К. : Освіта. – 2006. – № 4 (19). – С. 28–32.
2. Калугин Н. Профессиональная ориентация учащихся / Н. Калугин. – М.: Просвещение, 1983. – 191 с.
3. Симоненко В. Профессиональная ориентация учащихся в процессе трудового обучения / В. Симоненко – М.: Просвещение, 1985. – 223 с.
4. Карагодіна О. Сьогодні – старшокласник, завтра – студент? / О. Карагодіна, Л. Гончар // Психолог. – 2003. – № 16. – С. 1-2.

УДК 377 (37.04)

#### Технологія Web 2.0 у навчанні інформатики

*К.С.Андрійченко, студентка Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*

*Науковий керівник: канд.пед.н. Базурін В. М.*

*Анотація.* В статті розкрито власне бачення проблеми використання технологій Web 2.0 у навчанні інформатики учнів загальноосвітньої школи.

*Ключові слова:* інформаційне суспільство, Web 2.0, геосервіси, сервіс, сайт.

Актуальність теми. Розвиток інформаційного суспільства передбачає певні зміни у сфері освіти, реформування її з тим, щоб кожен, хто навчається, міг би мати вільний доступ до інформації та

знань, а також міг би обирати власну траєкторію навчання, реалізовувати власний потенціал. З появою технологій Веб 2.0 користувачі набули можливостей власноруч редагувати й змінювати вміст сайтів, публікувати в мережі власні роздуми, розмішувати особисті фотографії, відеофайли, зберігати матеріали, одночасно й спільно працювати над одним документом, налагоджувати інтерфейс веб-сторінок відповідно до власних уподобань. З іншого боку, до користувача «приспосовуються» веб-сайти — пошукові системи запам'ятовують ключові слова, введені користувачем; рекламні оголошення часто співвідносяться з вмістом матеріалів, які шукав користувач; товари, що пропонуються, упорядковуються не тільки за алфавітом, але й за кількістю переглядів та популярністю тощо.

На сьогоднішній день вже накопичено певний досвід застосування інформаційних та мережних технологій у навчальному процесі, передові вчителі активно користуються сервісами мережі Інтернет у професійній діяльності, застосовують також окремі можливості нових сервісів мережі Інтернет, зокрема сервісів, створених за технологією Веб 2.0 [1]. У цьому зв'язку постає необхідність в аналізі тих можливостей, що надають сервіси Веб 2.0 для навчального процесу та виокремлення ефективних шляхів їх використання.

Метою статті є визначення шляхів використання сервісів веб 2.0 у навчанні інформатики учнів старших класів загальноосвітніх шкіл.

Виклад основних результатів дослідження. Веб 2.0 — друге покоління мережних сервісів Інтернету. На відміну від першого покоління сервісів (thelostly read-onlyWeb), Веб 2.0 (thewildly read-writeWeb) дозволяє користувачам спільно діяти — обмінюватися інформацією, зберігати посилання та мультимедійні документи, створювати та редагувати публікації, тобто відбувається налагодження соціальної взаємодії. Тому технології Веб 2.0 ще називають соціальними сервісами Інтернету. До сервісів Веб 2.0 звичайно відносять: блоги, wiki, засоби обміну фотографіями і відеофайлами, засоби збереження закладок, технології спільної роботи з документами, соціальні мережі та інші.

Використання сервісів Веб 2.0 відкриває широкі можливості для навчальної діяльності — для реалізації свободи школярів у навчанні, для організації досліджень на основі реальних достовірних даних, для самостійного засвоєння та накопичення знань разом з колом експертів та всіма тими, хто цікавиться даною тематикою. Таке співробітництво

не знає географічних обмежень, а створення навчальних груп відбувається швидко за мірою необхідності.

Аналіз педагогічної та методичної літератури дає змогу виокремити способи використання сервісів Веб 2.0 у навчальному процесі.

По-перше, сервіси Веб 2.0 слугують джерелом навчальних матеріалів. Сервіси зберігання мультимедійних ресурсів містять значну кількість навчальних відеофільмів, презентацій, створених учителями, викладачами, експертами. Такі ресурси розробляються з метою наочного подання складних для розуміння тем або додаткового пояснення термінів.

Як джерело навчальних матеріалів у педагогічній практиці можна використовувати соціальний сервіс Youtube, який дозволяє познайомитися з професійними та любительськими відео різної тематики, історичними та документальними фільмами, відеофільмами навчального призначення. Так, при викладанні інформатики за допомогою відеоресурсів із сервісу Youtube школярів можна ознайомити з технологією опрацювання відео, графіки, навчити окремих елементів роботи в популярних та невідомих програмних пакетах, ознайомити з новітніми методами розв'язання алгоритмічних задач.

Значну добірку відеоматеріалів для початкової школи з теми «Тваринний світ» курсу природознавства розміщено на сайті Началка.com за адресою [http://www.nachalka.com/film\\_2](http://www.nachalka.com/film_2),

для старшої школи з курсу фізики та астрономії — на сайті Астрофизический портал за адресою <http://www.afportal.ru/teacher/films1>, з курсу інформатики — на сайті Видеоуроки.нет за адресою <http://videouroki.net/> тощо.

Як правило, мультимедійні й відеоресурси розміщуються в мережі для поширення або апробації власного досвіду, тому є доступними для використання будь-якими вчителями з навчальною метою. Проте використання таких матеріалів з навчальною метою вимагає обережного ставлення, додаткового аналізу поданого матеріалу й перевірки його достовірності. У якості джерела навчальних матеріалів можна скористатися каталогами посилань певної тематики, розміщених на сайтах зберігання закладок.

Для початкового ознайомлення з певним матеріалом школярі можуть скористатися вікіресурсами, які містять значну кількість інформації та супроводжуються посиланнями на інші ресурси або інші статті, що дозволяють розширити коло знань з певної тематики. Завдяки гіпертекстовій системі організації даних школярі можуть

швидко отримати тлумачення незрозумілих понять або термінів у статті.

У результаті розповсюдження соціальних мереж доступною стає значна кількість матеріалів, які можуть бути використані з навчальною метою. Спеціалізовані соціальні мережі, як правило, надають у безкоштовне користування власні колекції цифрових матеріалів, програмних засобів.

Геосервіси за рахунок наявності інтерактивних карт, банку справжніх фотографій надають значні можливості для організації дослідницької роботи школярів на уроках географії, історії, математики, краєзнавства, іноземної мови тощо. Зокрема, школярі можуть знаходити, помічати, коментувати, забезпечувати фотографіями окремі об'єкти на карті, визначати відстані, площі ділянок, знаходити оптимальний маршрут, порівнювати особливості різних місцевостей тощо. Така робота виявляється для учнів цікавою та захоплюючою саме за рахунок реальності задач, що поставлені для розв'язування.

По-друге, сервіси Веб 2.0 можна використовувати як сховища посилань на додаткові ресурси навчального призначення. Такі сховища є зручними для організації обміну між школярами посиланнями на цікаві та корисні ресурси; для забезпечення певної групи учнів набором посилань, які можуть стати у нагоді для розв'язання спільної задачі; для створення особистого каталогу посилань.

За допомогою сервісів збереження закладок на уроці може бути організовано роботу в групах, спрямовану на пошук матеріалів з теми, що вивчається, а посилання на знайдені ресурси будуть доступними для всіх інших груп. Такі сервіси можуть виявитися також зручними для вчительського співтовариства — знайдені посилання систематизуються колективом вчителів, що дозволяють полегшити пошук необхідних дидактичних та методичних матеріалів.

Соціальні пошукові машини можуть використовуватися вчителями для створення власних тематичних пошукових каталогів з тим, щоб серед розмаїття інформації в Інтернеті відібрати для школярів саме такі, що будуть корисними для уроку. У такий спосіб може бути вирішено проблему захисту школярів від нерелевантної інформації, яку вони можуть одержати, направляючи запити в пошукові машини «загального користування».

Приклади добірок учительських тематичних закладок:

- <http://www.bobrdobr.ru/people/wpkor/index.html>;
- <http://www.bobrdobr.ru/people/krupoderova/index.html>;

- <http://bobrdobr.ru/people/tevg/index.html>;
- <http://www.bobrdobr.ru/group/598437/index.html> — матеріали з ІКТ-компетентності;
- <http://www.bobrdobr.ru/group/453095/index.html> — соціальна інформатика.

Третій спосіб полягає у використанні сервісів як платформи для організації спільної діяльності школярів в процесі розв'язання поставлених завдань. Зручною платформою для організації учнівських проектів є сервіс WikiWiki, в середовищі якого школярі можуть вносити результати власних досліджень у міру їх створення, легко редагувати вміст інших статей, доповнювати та змінювати статті інших учасників групи. У вікі-середовищі учасники можуть спільно створювати творчі роботи — програмні засоби, тематичні енциклопедії, шкільні довідники. Люди з різних географічних областей і різних галузей знань можуть незалежно один від одного працювати над створенням однієї статті.

Використання колективного середовища ВікіВікі на початкових етапах впровадження у навчальний процес зводився до створення окремих не пов'язаних між собою сторінок-презентацій. Перехід на новий рівень спільної діяльності вимагає від організаторів додаткових зусиль, які розширювали б поле зору учасників спільноти, допомагали їм відстежувати напрями діяльності один одного. У рамках ВікіВікі вчителі можуть переглядати й редагувати всі наявні сторінки, знаходити на сторінках спільні теми і на рівні посилань показувати учням, куди рухаються партнери і як можна з ними взаємодіяти. За допомогою Вікі-середовищ стає можливим спільне створення віртуальних краєзнавчих та екологічних екскурсій школярами.

Найбільш відомим Вікі-сайтом є Вікіпедія. Вікіпедія — це сайт довідкового характеру, наповнення якого здійснюється спільними зусиллями значної кількості учасників [2; 3]. Використання вікі-енциклопедії в навчальному процесі дає змогу:

- створити єдину платформу для надання енциклопедичних відомостей з певної галузі знань;
- активізувати використання та створення освітніх веб-ресурсів;
- організувати індивідуальну або групову роботу школярів;
- глибше вивчити потрібну галузь знань;
- скоротити час навчання і підвищити рівень підготовки школярів;
- підвищити ефективність навчання школярів;
- підвищити рівень конкурентоспроможності випускників вищих педагогічних навчальних закладів на ринку праці.



Навчальний ефект вікі-енциклопедії досягається також завдяки дидактичними принципами подання матеріалу, що реалізуються відповідними особливостями гіпертексту. Наприклад, можливість поєднання матеріалів різних довідникових та енциклопедичних видань в одній статті забезпечує принцип полілогу. Різні трактування одного й того ж поняття у різних довідниках, різних авторів можна зв'язати гіпертекстовими посиланнями. Ці зіставлення доповнюють одне одного, поглиблюють розуміння понять, підштовхують до самостійного порівняння та осмислення матеріалу.

Четвертий спосіб — використання сервісів Веб 2.0 для демонстрації результатів діяльності школярів. Результати діяльності школярів над заданою темою можуть бути розміщені у блогах для подальшої організації спілкування та обговорення проблемних питань.

Зберігання архівів творчих робіт школярів, шкільних відео-, фото-, аудіоархівів засобами сервісів Веб 2.0 є зручним через можливість швидкого пошуку необхідної роботи, доступу до потрібної роботи з будь-якого комп'ютера у будь-який час, наявність каталогу тощо.

П'ятий спосіб полягає у використанні сервісів Веб 2.0 як засобу для структурування знань школярів з певної тематики. З цією метою можна використовувати карти знань, які дозволяють у графічному вигляді представити план заняття, основні ідеї, поняття, що вивчатимуться, підсумувати інформацію, структурувати знання, продемонструвати концепції та діаграми. Подібні карти знань можуть застосовуватися для планування роботи вчителя. За відгуками вчителів, застосування карт знань на уроці дозволяє звернути увагу аудиторії на основні аспекти матеріалу; легко адаптувати навчальний матеріал відповідно до змінених умов; виділити основні концепції, які мають бути засвоєні учнями; продемонструвати зв'язки між новими поняттями, що сприяє глибшому розумінню предмета учнями.

Наприклад, сервіс Bubbles (http://bubbl.us/edit.php) дає можливість створювати карти знань, виділяти кольором потрібні елементи, роздруковувати та зберігати створені карти (рис. 1). Гнучкість створеної карти та легкість інтерфейсу дозволяє використовувати цей ресурс на уроках навіть початкової школи для організації індивідуальної, колективної або групової роботи над матеріалом, який вивчаємо.

Висновки. Таким чином, технології Веб 2.0 знайшли своє застосування в навчальному процесі як інструмент запровадження інноваційних методів навчання, що дозволяють актуалізувати пізнавальну активність учасника навчального процесу та перевести

навчальний процес на новий рівень якості, підвищити ефективність навчання. Проте можна вказати на певні труднощі у широкому розповсюдженні сервісів Веб 2.0, пов'язані з:

- необхідністю певних технічних знань щодо розгортання такої діяльності в конкретних умовах шкільного середовища або комп'ютерного класу;
- необхідністю переорієнтації шкільного навчання на потреби учня;
- необхідністю організації спільної роботи школярів та ретельного продумування внеску кожного школяра у спільний результат;
- недостатністю інформації щодо шляхів використання сервісів Веб 2.0;
- необхідністю навчання школярів критичному оцінюванню інформації та правил безпечної і коректної поведінки у мережі;
- необхідністю навчання користувачів грамотно розміщувати інформацію в мережі;
- відсутністю широкої інформації щодо ефективності використання сервісів у навчальному процесі.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні використання сервісів Веб 2.0 як джерела навчальних матеріалів, як сховища посилань на веб-ресурси, як платформи для організації спільної діяльності школярів; як зручного способу оприлюднення та демонстрації результатів роботи.

### **Література**

1. Гольдин А. Образование 2.0: взгляд педагога [Електронний ресурс] / Гольдин А. — Режим доступу: <http://web2-science.ru/blog/archives/65>.
2. Вікіпедія: Вільна Енциклопедія [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org>
3. Веб2.0 // Википедия — свободнаяэнциклопедия [Електронний ресурс] — Режим доступу : [http://ru.wikipedia.org/wiki/Веб\\_2.0](http://ru.wikipedia.org/wiki/Веб_2.0).
4. О'Рейли Т. Что такое Веб 2.0 // КомпьютерраOnline: электрон. журн. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.computerra.ru/think/234100>.
5. iGoogle [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.google.com.ua/ig?hl=ru&source=iglk>
6. Продукти Google [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.google.ru/intl/ru/options/>

## **ФАКТОРИ ТА МОТИВИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ**

*Ю. Бушинева, студентка 2 курсу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Спеціальність – Соціальна робота.*

*Науковий керівник: канд.пед.н., доцент Зінченко В.П.*

*Анотація. Стаття присвячена факторам, що впливають на престижність професії та мотивам вибору професії студентами.*

*Ключові слова: професійна орієнтація, професійне самовизначення, престиж професій, мотиви вибору професії, студенти.*

Вже тривалий час молодь звертає свої погляди на престижні та високооплачувані професії. Минув той час, коли діти бажали оволодівати робітничими професіями. Реалії показують, що для того, щоб забезпечити своє майбутнє, потрібно отримувати спеціальності інших спрямувань. Особливим попитом серед молоді користуються такі професії, як менеджер, юрист, економіст, дещо нижче оцінюються спеціальності перекладача, психолога тощо. Серед більшої частини населення побутує думка, що ці професії носять суто інтелектуальний характер та забезпечують високий рівень матеріальних статків, надають соціальний статус, дозволяють досягти добробуту. Ось чому нині у вищих навчальних закладах відзначаються значні конкурси на факультетах міжнародних відносин, менеджменту, юриспруденції, які вже зараз суттєво перевищують конкурси на прикладні спеціальності.

Проблема у цьому питанні полягає, по-перше, в тому що не кожен із тих, хто закінчив відповідні факультети зможе бути хорошим дипломатом, юристом тощо. Дуже часто такі люди отримують роботу лише завдяки зв'язкам. Внаслідок такого відбору, коли талановитий молодий спеціаліст не отримує відповідного робочого місця, а пробивається за рахунок зв'язку менш придатний до такої роботи, страждає суспільство. Ця тенденція має значний прояв, що гальмує розвиток молодшої держави.

По-друге, ринок праці перенасичений такими спеціалістами, що викликало проблему працевлаштування. У виграшному становищі виявляться ті, хто має досвід роботи, знання комп'ютера, іноземних мов, поглиблені знання тощо. Враховуючи вищевказані фактори зазначимо, що в даній ситуації через кілька років або й раніше

можливий другий "професійний бум", коли почнеться масова перекваліфікація фахівців на спеціальності прикладного призначення.

Дослідження престижу професій в світі мають більш ніж півстолітню традицію. За цей час, особливо після другої світової війни, накопичений великий емпіричний матеріал, що охоплює дані майже 60 країн. Не дивлячись на відмінності як у методиці збору даних, дані порівняні та показують, що відмінності в ієрархії престижу, як у середині країн, так і ззовні не великі. Це свідчить про стійкість даного явища. Так, у 20-30 роках ХХ століття, в нашій країні престижною вважалася професія вчителя. За роки СРСР до кола елітних професій належала професія вченого. В 90-ті роки популярними вважалися економісти, фінансисти, юристи, журналісти.

Мета статті – мотивації оволодіння професією студентами вищих педагогічних навчальних закладів.

Престиж професій - феномен суспільної свідомості, в якому відображається існуюча в суспільстві ієрархія професій, що визначається відмінностями в ступені складності і відповідальності праці, тривалістю необхідного для неї навчання та професійного становлення, рівнем її оплати й іншими чинниками.

Для аналізу професійного престижу застосовується критерій соціального престижу. Соціальний престиж - це віддзеркалення в суспільній свідомості реального становища в системі суспільних відносин окремої людини, соціальної, професійної групи, трудового колективу, що характеризує той вплив, пошану, якою вони користуються в суспільстві. У вузькому сенсі соціальний престиж означає те місце, яке з погляду громадської думки займає той або інший соціальний статус в ієрархії інших статусів. Соціальний престиж тісно пов'язаний з престижем професій і рідко виділяється для самостійного вивчення. У вітчизняній соціології соціальний престиж вивчається у зв'язку з соціальною орієнтацією переважно молоді [1].

Орієнтація на престижну професію говорить про бажання мати авторитет і привабливість в очах суспільства, свого найближчого оточення - рідних і знайомих. А які професії користуються увагою і симпатією? Звичайно ж ті, про яких "всі говорять". В результаті, в числі престижних опиняються професії, що фігурують в засобах масової інформації (особливо в інтернеті та на телеекранах). Причому привабливість їм додається побічно, через опис "романтичного" життя їх представників: діяльності політиків, досягнень спортсменів, світського життя "зірок".

Престиж тісно пов'язаний із самооцінкою. Прагнення до володіння чим-небудь престижним, не тільки професією, але і речами,

свідчить про бажання підняти свою оцінку в очах оточують і, як наслідок, власну самооцінку. При цьому людина стає заручником людей, що її оцінюють, але чия-небудь оцінка або чийсь єдиний авторитет, не може стати основою для самооцінки. Самооцінка людиною самої себе, є основою для самоповаги і впевненості в собі.

Вибір професії може ґрунтуватися на традиціях (сімейні професії), на раціональних міркуваннях (наприклад, величині заробітку). Неабиякою мірою на стабільність попиту на дану професію впливають обсяг підготовки, потрібний для виконання спеціалізованих функцій, і можливість високої оплати праці. Професійний престиж визначається системою цінностей у суспільстві і сприймається у світлі функціональної важливості різних професій.

Україна переживає важкі часи, як в політичному так і економічному житті. Не є винятком у цьому переліку й інтелектуальна галузь розвитку держави. Плани на майбутнє, проблема вибору - ці питання важливі не лише для молоді, а й для їх старшого покоління: батьків, вчителів, і, звичайно ж, дідів, що зростали, ще під впливом планової економіки, автоматизму регулювання цінотворень у державі. Важко одразу відповісти, чому саме економіка буде попит на вибір професії, попри те, що сьогодні у світі існує близько трьох тисяч спеціальностей. Безперечно, усі вони бажані та важливі, але яка ж професія найкраща, якій професії варто довірити своє життя, своє благополуччя.

Фактори вибору професії можна поділити на зовнішні та внутрішні. Зовнішні впливи-стимули поступово перетворюються у мотиви – внутрішні спонукання до діяльності, які відіграють важливу роль у професійному та життєвому самовизначенні.

Для вивчення мотивів вибору професій ми провели опитування серед студентів з допомогою дещо модифікованої методики, запропонованої С.М. Павлютенковим [2].

Опитуванням були охоплені студенти 1-2 курсів педагогічних університетів України.

Аналіз результатів засвідчив, що більшість студентів керувалися такими мотивами: на першому місці – прагнення отримати диплом про вищу освіту незалежно від спеціальності (35%), на другому - можливість задовольнити матеріальні потреби (27%), на третьому - привабливість професії (15%), на четвертому – професія дозволяє спілкуватись з великою кількістю цікавих людей (13%) і на п'ятому – впевненість у тому, що майбутня професійна діяльність відповідає здібностям (10%).

На основі викладеного вище можна зробити висновок, що молоді люди не звертають увагу на власні бажання, а прагнуть задовольнити матеріальні проблеми. Це прикра тенденція, бо робота в подальшому не буде приносити задоволення. Щоб змінити ставлення молодих людей до вибору майбутньої спеціальності необхідне системне поєднання зусиль батьків, школи, держави, тобто системної і безперервної профорієнтаційної роботи, яка не повинна закінчуватись зі вступом на навчання у ВНЗ. Одним з компонентів системи професійної орієнтації є професійне виховання, якому має бути підпорядкований навчально-виховний процес ВНЗ. Цей аспект профорієнтаційної роботи необхідно розглянути у подальших розвідках.

#### Література

1. Оксамитна С. Ієрархія престижності професій і занять / С. Оксамитна, А. Патракова // Українське суспільство 1992–2007. Динаміка соціальних змін / За ред. д.е.н. В. Ворони, д.с.н. М. Шульги. – К. : Інститут соціології НАН України, 2007. – С. 170–179.
2. Павлютенков Е.М. Формирование мотивов выбора профессии. / Е.М. Павлютенков. - Киев: Рад. школа, 1980. – 126 с.

**УДК 372.862**

### **ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ АВТОМАТИКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ**

**Ю. Заїка**, студент

Глухівський національний педагогічний  
університет імені Олександра Довженка

Науковий керівник: к.т.н., ст. викладач **Толмачов В.С.**

*Досліджені можливі варіанти створення учнями проектів з автоматки під час позакласних та гурткових занять з інформатики. Наведені переваги і недоліки різних методів створення електронних пристроїв та приклади їх застосування.*

*Ключові слова: мікроконтролер, електронний пристрій, схема, гурток, алгоритм, середовище розробки.*

Різноманітна електронна техніка стала невід'ємною частиною життя сучасної людини. З великою ймовірністю, майже в кожному будинку, можна зустріти електронні побутові прилади, комп'ютерну техніку, засоби мультимедіа, тощо.

З введенням нових стандартів вивчення інформатики у школах, та поглибленням навчальних програм, стає доцільним ознайомлення учнів старшого шкільного віку з будовою та принципами дії різних електронних приладів. Для цього на заняттях гуртка з інформатики, базуючись на вже наявних у учнів знаннях можна розробити і втілити у життя певний корисний електронний прилад.

Деякі знання необхідні для створення проекту з автоматички учні отримують з курсу фізики, інформатики та математики. У шкільному курсі фізики учні знайомляться з принципами функціонування електронних та механічних пристроїв, вимірювання різних величин, таких як температура та освітленість, що може бути використано, наприклад, при роботі з датчиками. З курсу інформатики учні дістають знання про різні числові системи, переведення чисел з однієї системи в іншу, а також вивчають алгоритмування та основи програмування у Pascal та Delphi.

Існує декілька шляхів для створення корисного електронного пристрою у навчальних цілях.

Першим, і найбільш складним, з технічної точки зору, способом є створення пристрою з нуля, з використанням друкованих плат. Цей варіант не є доцільним для використання у навчальних цілях через недостатній рівень знань та практичних навичок в учнів.

Для тестування саморобних електронних пристроїв також використовують так звані макетні плати. Застосування макетних плат дозволяє перевіряти, налагоджувати, тестувати схему не збираючи її на друкованій платі. Переваги макетних плат також доцільно використовувати у навчанні – зібрати схему на цій платі можна всього за декілька хвилин. Також дуже просто вносити зміни, корективи та виправляти помилки у схемі.

За допомогою макетної плати вивчення електроніки перетворюється на захоплюючий процес. Принципові схеми збираються без будь яких складнощів. Все настільки просто, неначе ви збираєте конструктор LEGO.

Прикладом реалізації пристроїв з використанням готових плат може слугувати електронний конструктор Arduino. Це комплекс невеликих плат різного призначення із встановленими електронними компонентами: мікроконтролером, пам'ятю, датчиками, комутуючими елементами та засобами виведення інформації.

На цих платах встановлено спеціальні роз'єми, які дозволяють з'єднувати їх між собою або підключати різні компоненти, такі як: світлодіоди, датчики, двигуни, реле, та будь які інші пристрої. У

процесор завантажують програму, яка буде керувати всіма підключеними пристроями по заданому алгоритму. Таким чином можна створити безліч унікальних проєктів з широким функціоналом використання.

При виборі будь-якого варіанту з перелічених роботою пристрою буде керувати AVR-мікропроцесор. Створення програми та її тестування може здійснюватися за допомогою програмного забезпечення Bascom-AVR. Це середовище розробки є умовно-безкоштовною і дозволяє створювати програми для мікроконтролерів об'ємом до 4 кб, моделювати роботу мікроконтролера по заданій програмі і записувати створену програму у пам'ять мікроконтролера, що цілком достатньо для навчальних цілей і реалізації простих проєктів.

Для прикладу розглянемо пристрій, який вимірює температуру у навколишньому середовищі. Для його побудови нам знадобиться макетна плата, мікропроцесор Atmega8, датчик температури DS1822, LCD-дисплей та джерело живлення. У плані бюджету всі компоненти можуть коштувати близько 100 гривень. До того ж використання макетної плати передбачає багаторазове використання всіх компонентів для різних пристроїв.

Створення подібних проєктів на заняттях гуртків з інформатики закладе первинні навички конструювання автоматичних пристроїв, навчить користуватись електромонтажними матеріалами й інструментами а також сприятливо впливає на розвиток конструкторських здібностей школярів, зумовить подальший інтерес до даної галузі.

### Література

1. Бойко М.П. Розвиток творчих здібностей учнів у процесі конструктивно-технічної діяльності / Бойко М.П. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Випуск 3. Серія: педагогічні науки: Збірник. – Чернігів: ЧДПУ, 2000. с 10-13.
2. Давиденко А.А. Технічна та науково-технічна творчість учнів у процесі вивчення фізики / Давиденко А.А. Наукові записки: Збірник наукових статей Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. – К.: НПУ, 2001. – 225с.
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс] : Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. – 2013. – Режим доступу:



[http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/general-secondary-education/educational\\_programs/1352202396/](http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/general-secondary-education/educational_programs/1352202396/)

4. Голубцов М.С. Микроконтроллеры AVR: от простого к сложному / М.С. Голубцов. - М.: СОЛОН-Пресс, 2003 – 288с.

5. Кулиш М.Л. Справочник по программированию Bascom-AVR / М.Л.Кулиш. – 39с.

УДК 370

## **ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У НАВЧАННІ ІНФОРМАТИКИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

*Т.В.Коваль, студентка 1 курсу факультету дошкільної та початкової освіти*

*Науковий керівник: канд.пед.наук Базурін В.М.*

*Анотація: У статті розглянуто можливості електронних навчальних засобів у навчанні інформатики учнів початкової школи*

*Ключові слова: електронний підручник, планшет, навчання, інформатика*

*Постановка проблеми.* У час розвитку інформаційних технологій використання паперових підручників і посібників багатьма вважається анахронізмом. Їм на заміну пропонуються як традиційні комп'ютери, так і планшети.

*Метою статті є розкриття можливостей електронних навчальних засобів для навчання інформатики учнів початкової школи.*

*Аналіз праць.* На думку керівника проекту «Відкритий світ» Ігоря Куруса використання електронних підручників значною мірою розвантажить плечі школярів, тому що діти крім підручників та зошитів носять шкільне приладдя та часто беруть до школи додаткову літературу вага рюкзака перевищує допустиму норму (до двох кілограмів). Оскільки пристрій здатний вміщувати велику кількість книг, то відпаде необхідність носити за собою паперові підручники.

У своєму науковому дослідженні В.Доротюк зауважила, що електронний підручник (навіть найкращий) не може й не повинен замінити книгу. Так само як екранізація літературного твору належить до іншого жанру, так і електронний підручник належить до зовсім нового «жанру» засобів навчального призначення [4].

Питанням навчання та використання інформаційно-комунікаційних технологій в початковій школі займалися О.В. Суховірський,

О.М.Снігур, О.І. Шиман, Р.В. Моцик, Г.П. Лаврентьєва, М.М. Левшин, С.Д. Петрович та ін.

*Виклад основних результатів дослідження.* Рівень матеріального і духовного розвитку життя сучасного суспільства обумовлює широке розповсюдження комп'ютерної техніки, яка перетворюється в універсальний засіб виробництва в усіх сферах людської діяльності, у тому числі й навчальній.

Створення та впровадження у навчальний процес сучасного обладнання, широке застосування комп'ютерної техніки та нових інформаційних технологій зумовили розробку нової парадигми організації навчального процесу.

Світовий досвід інформатизації у сфері освіти показує, що впровадження сучасних інформаційних технологій дозволяє навчальним закладам забезпечити доступність одержання навчальних матеріалів, сприяє розвитку інтелектуальних і творчих здібностей тих, хто навчається, забезпечує прагнення всіх учасників навчального процесу до співробітництва, обміну знаннями й інформацією [1].

Електронні книги дуже впевнено завойовують популярність серед учнів. Основна перевага електронної книги заміна підручника - це можливість завантажити в один пристрій підручники з усіх предметів і за всі роки . Таким чином , школярам не доведеться більше носити в школу навантажені кількома книгами ранці - достатньо буде завжди мати при собі електронний пристрій . Також це суттєво знизить витрати на підручники для шкіл. Папір з кожним роком стає все більш дорогим , а кількість підручників збільшується у зв'язку з розробкою безлічі шкільних програм різного рівня складності, додавання нових предметів .

Завдяки використанню електронних книг школи навіть у найбільш віддалених районах будуть забезпечені підручниками вчасно і без затримок. Як тільки вийде нова навчальна програма , педагогам не доведеться чекати нових надходжень - достатньо буде зайти в Інтернет і завантажити потрібну книгу, скопіювавши всім школярам в їхні електронні книги.

Серйозні плюси надає таке рішення і для зручності навчального процесу . З використанням електронної книги велика кількість завдань та процесів стануть простішими. Так, для пошуку потрібної сторінки, параграфа або словосполучення достатньо буде просто ввести дані в пошукову систему, яка за секунду знайде потрібний текст. Для виконання конспекту не потрібно буде його записувати - можна копіювати всі основні дані .

Електронна книга - це пристрій для зберігання в електронному вигляді та відображення на екрані різних текстових форматів, наприклад книг, тобто апарат, здатний замінити собою звичайну паперову книжку.

Отже перерахуємо позитивні сторони і нечисленні недоліки використання електронних книг учнями початкової школи.

Переваги:

1) транспортбельність. Один невеликий пристрій замінює тисячі паперових книг, електронна книжка допоможе знизити навантаження на хребет та очі дітей [3];

2) економічність. Для виробництва електронних книг не потрібно знищувати дерева, що допоможе заощадити велику кількість паперу і зберегти природу [5];

3) доступність та необмеженість інформації. Вчитель та учні зможуть завантажити той підручник, який буде відповідати їхнім вимогам [6];

4) налаштування відображення тексту та відсутність необхідності в освітленні, тому що наявність власного підсвічування дозволяє читати книги навіть в непроглядній темряві;

5) в електронній книзі можна форматувати текст так, як дитині буде зручно читати. Це допоможе дитині менше витратити зусиль на читання та меншою мірою буде впливати на їхній зір;

6) можливість швидкого відновлення вмісту;

7) більш досконала система запису на полях, виділення тексту, установки закладок. Якщо дитина читає електронну книгу, то їй не потрібно тягнутися за олівцем, щоб залишити позначку. Легким рухом руки можна яскраво виділити текст, а використавши сенсорну клавіатуру - зробити розбірливий підпис [5].

Не можливо не відзначити також те, що матеріал в електронному підручнику може бути викладений у вигляді: тексту і картинок, відео, мультимедіації, анімацій, що підвищить інтерес у школярів навчатися, ознайомлюватися з новим матеріалом. Адже як писав К.Д. Ушинський: «Дитяча природа виразно вимагає наочності»; «... дитина... мислить формами, фарбами, звуками, відчуттями взагалі...» [6].

Також можна сказати, що купівля електронної книги може стати стимулом дитині, щоб почати краще вчитися, адже володіння нею підвищить її самооцінку та інтерес до навчання [3].

Поряд з перевагами у використанні електронної книги можна виділити такі недоліки у порівнянні з паперовим підручником:

1. Менша стійкість до зовнішніх впливів, вони більш крихкі, ніж друковані. Як і на всі пристрої на них впливає волога, а також грубе поводження [5].

2. Ціна. Не кожна сім'я зможе забезпечити своїх дітей електронною книжкою [6].

3. Неприродність відчуттів в порівнянні із звичайною книгою. Читаючи електронну книгу, діти не відчувають незрівняний аромат друкованої, вони позбавлені від дотиків до паперових сторінок і їх галасливого перегортання. У дитини зникає відчуття зв'язку з поколіннями.

4. Залежність від заряду акумулятора [5].

Психолого-педагогічні дослідження показали, що використання можливостей ІКТ сприяє:

- підвищенню мотивації учнів;
- підвищенню ефективності навчального процесу за рахунок високого ступеню наочності;
- активізації пізнавальної діяльності, підвищенню якісної успішності школярів;
- розвитку наочно-образного, інформаційного мислення;
- підвищенню активності і ініціативності школярів на уроці;
- розвитку навиків самоосвіти і самоконтролю учнів;
- підвищенню рівня комфортності навчання.

Завдяки ІКТ учитель:

- вчить учнів свідомо й творчо працювати в інформаційному просторі;
- полегшує формування у дітей ефективних стратегій мислення;
- сприяє підвищенню їх самооцінки, упевненості у своїх силах;
- поліпшує ерудицію дитини;
- надає можливість обдарованим учням бачити більше потрібної інформації;
- надає можливість успіху для кожного;
- підтримує моделі ефективного розвитку;

Таким чином, упровадження ІКТ полегшує роботу вчителя, а навчання дітей робить більш цікавим і ефективним [2].

### **Література**

1. Розин В. Визуальное восприятие в современной культуре / В.Розин // *Almamater*. – 1998. –№7. – С.40-43
2. Використання ІКТ на уроках в початкових класах як засіб підвищення ефективності навчання на основі принципів випереджаючої освіти для сталого розвитку.: [Електронний ресурс]– Режим доступу:<http://www.myshared.ru/slide/1913/>

3. Електронные книги в школе: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nsportal.ru/ap/ap/nauchno-tekhnicheskoe-tvorchestvo/elektronnye-knigi-v-shkole>
4. Електронні підручники: необхідність чи забаганка?: [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://www.ebook-ua.org/taxonomy/term/207/0>
5. Плюсы и минусы электронных книг: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gadblog.ru/2010/08/plyusy-i-minusy-elektronnykh-knig/>
6. Плюси та мінуси електронного підручника: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://terpug.at.ua/news/pljusi\\_ta\\_minusi\\_elektronnogo\\_pidruchnika/2009-11-24-1046](http://terpug.at.ua/news/pljusi_ta_minusi_elektronnogo_pidruchnika/2009-11-24-1046)

УДК 378.015.311

## ЗАСОБИ ЗВ'ЯЗКУ В ЖИТТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

*Д. Менчак*, студентка 2 курсу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Спеціальність – Соціальна робота.

*Науковий керівник: канд.пед.н., доцент Зінченко В.П.*

**Анотація.** У статті розглядаються питання, пов'язані зі ставленням молодих людей до сучасних засобів зв'язку: електронна пошта, соціальних мереж, скайпу, мобільного телефону.

**Ключові слова:** засоби зв'язку, вплив на людину, ставлення, молодь.

У сучасному суспільстві все більшого розвитку набуває Інтернет, телефон і соціальні мережі. Незважаючи на те, що за рівнем розвитку інформаційних технологій Україна дещо відстає від розвинених країн світу, засоби комунікації стали частиною нашого повсякденного життя. Важко заперечити той факт, що з багатьох винаходів останніх десятиліть найбільший вплив на людський прогрес зробили технології, пов'язані із засобами зв'язку: Інтернет і мобільний зв'язку. У сучасному світі все більше і більше молодих людей захоплюються Інтернетом, так що майже не відчувають різниці між живим спілкуванням і спілкуванням в Інтернеті.

Інтернет в якості електронних засобів зв'язку стає загальним місцем роботи, велика кількість професій, підключених до мережі. Для

молодих людей віртуальне спілкування в багатьох випадках повністю замінює контакти з реальними людьми.

Мобільний зв'язок настільки потужно увійшов до побуту людини, що сам телефон став ніби частиною тіла. Його незаперечною перевагою є якість, зручність і швидкий обмін інформацією. Мобільний зв'язок входить у наше життя, змінюючи його на краще.

Але кожна "палиця" має два кінці. Поряд з великими можливостями, які сучасні засоби зв'язку дали людству, вони принесли з собою і проблеми: шкідливе випромінювання, психологічну залежність від технічних засобів, перехід у віртуальну реальність тощо.

До всіх речей у світі має бути адекватне ставлення.

Для того щоб визначити ставлення молодих людей до засобів комунікації та розробити модель доцільного використання різних технічних засобів зв'язку ми провели соціологічне опитування студентів різних спеціальностей. Опитувальник містив низку запитань, що стосувались частоти використання різних електронних засобів зв'язку та розуміння їх негативних впливів на людину.

Аналіз результатів соціологічного опитування засвідчив, що всі студенти використовують засоби електронної комунікації та Інтернет джерела щоденно. Незважаючи на це, більшість студентів підтвердили, що вони не мають психологічної залежності від електронних засобів зв'язку.

Тільки 75% опитуваних заявили, що можуть обійтися без телефонного зв'язку, намагаючись використовувати телефон тільки при великій потребі.

Всі студенти заявили, що мають досвід у написанні звичайних поштових листів.

Майже всі молоді люди замислювалися про негативний вплив на психічний і фізичний стан комп'ютерної техніки та мобільного зв'язку.

Деталізація питання про негативні наслідки впливу комп'ютерних пристроїв на людину, дозволила уточнити, що молоді люди насамперед вважають, що це позначається на стані здоров'я (порушення зору, гіподинамія), може привести до виникнення психологічної залежності, розумових розладів. Але майже ніхто з респондентів не зміг назвати реальні гігієнічні норми користування мобільним телефоном та комп'ютером. Справа в тому, що єдиних стандартів немає.

У висновку можна додати, що Інтернет і мобільний телефон є корисними для людей, які шукають важливу інформацію, роботу і т.д.

Але є і негативна сторона – у частини молодих людей розвивається психологічна залежність, вони замикаються в собі, ведуть малорухливий спосіб життя. Для них життя - це комп'ютер з доступом до Інтернету, більше нічого не потрібно. В цьому розумінні комп'ютерні технології мають шкідливий ефект, тому використовувати їх треба в доцільних і гігієнічно обґрунтованих межах.

А для цього необхідно проводити систематичну роз'яснювальну і рекламну роботу щодо правил користування засобами електронного зв'язку. Технологію такої роботи ми передбачаємо описати в подальших дослідженнях.

### **Література**

1. Иванов Д.В. Виртуализация общества. - СПб.: "Петербургское Востоковедение", 2000. - 96 с.
2. Masuda Y. The Information Society as Post-Industrial Society [Text] / Y. Masuda. — Washington : [s. n.], 2005. — 456 p.
3. Шлыкова О. В. Культура мультимедиа : Учеб. пособ. / О.В. Шлыкова . -- М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 415 с.

**УДК 372(004.95)**

## **ВИКОРИСТАННЯ РЕДАКТОРА АНІМАЦІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

*Свириденко Л.В., студентка Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*

*Науковий керівник: канд.пед.наук Базурін В.М.*

*Анотація. У статті розглянуто дидактичні можливості редактора анімацій у процесі навчання інформатики у початковій школі.*

*Ключові слова: редактор анімацій, інформатика, методика інформатики, початкова школа.*

*Постановка проблеми.* Недостатній розвиток в учнів інформаційно-комунікаційної компетентності та ключових компетентностей для реалізації їх творчого потенціалу і соціалізації у суспільстві.

*Аналіз останніх наукових праць у даному напрямі.* Проблемам інформатизації освіти присвячені праці В.Ю.Бикова, В.Д.Руденка, М.І.Жалдака, Ю.С.Рамського, О.В.Співаковського та ін.

Проблемам вивчення інформатики у початковій школі присвячені дослідження О.І.Іванова  
[[http://www.rusnauka.com/21\\_NIEK\\_2007/Pedagogica/24087.doc.htm](http://www.rusnauka.com/21_NIEK_2007/Pedagogica/24087.doc.htm)],

який вважає, що освіта у школі не повинна оминати ті знання і вміння, які знадобляться у повсякденному житті, а необхідність використовувати комп'ютерні технології у наш час зустрічається на кожному кроці, тож нині інформатика охоплює всі види людської діяльності.

*Мета статті* – обґрунтування вибору редактора флеш-анімацій для вивчення у початковій школі.

*Виклад основних результатів дослідження.* Вивчення інформатики у початковій школі розпочато у 2013-2014 навчальному році відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» у 2012/13 навчальному році було розпочато поступове впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти, згідно якого у 2013/2014 н.р. учні 2 класу розпочнуть вивчати новий навчальний предмет «Сходинки до інформатики» за Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОНСМ України від 10.06.2011 № 572. Для підготовки майбутніх учителів до викладання цього предмету введено нові курси у педагогічних училищах та вишах.

Однією із змістових ліній курсу інформатики є інформаційно-комунікаційні технології, а саме комп'ютерна графіка. На думку О.І.Іванова, у початкових класах доцільно вивчати технології обробки графічної інформації, оскільки вивчення розвиває уяву, логіку, сприяє широкому інтелектуальному розвитку особистості.

Розглянемо можливості вивчення у курсі інформатики у початковій школі програми для створення анімацій. Їх вивчення, на нашу думку, сприяє розвитку в дітей алгоритмічного і логічного мислення, уваги, уяви,

Програми для створення анімацій достатньо складні у використанні для дітей початкової школи. З іншого боку, їх вивчення є більш доцільним, ніж вивчення текстового редактора, оскільки у них ще не виробилися навички письма на достатньому рівні.

Для дітей початкової ланки можуть бути використані такі програми:

1) AnimateMe – програма надає можливість порівняно легко і швидко створити анімовані GIF-файли та AVI-файли для Web-сторінок і презентацій на основі списку ефектів (таких, як рухомі об'єкти, частки, що біжить текст, що змінюється колір, вибух, хвиля, струс, поява). Також можна використовувати набори об'єктів, часток і фонових картинок, що поставляються разом з програмою або створити свої.



Функціональні можливості програми:

- завантажує фонові картинки для створюваних анімацій з BMP, JPEG, PSD, PCX і GIF-файлів;
- управляє списком анімаційних ефектів і викликає діалоги редагування параметрів кожного окремого ефекту;
- визначає параметри анімації: кількість кадрів і затримку;
- будує анімацію на основі списку анімаційних ефектів;
- експортує анімацію в GIF і AVI-файли;
- оптимізує розмір створюваних GIF-файлів;
- зберігає анімаційні сценарії в AME-файлі;
- створює GIF і AVI-файли з командного рядка в пакетному режимі.

2) Ulead GIF Animator – утиліта для створення, редагування, оптимізації анімаційних GIF зображень. Програма призначена здебільшого для роботи з GIF-файлами.

Для оптимізації зображення існує вбудований майстер зображень.

Вбудований майстер допоможе підібрати оптимальний варіант оптимізації будь-якої картини або анімації, що значно зменшує резерв gif-файла. У програмі також є додатки, які можуть створити ефект або анімований статичний малюнок.

3) Microsoft GIF Animator – програма, розрахована в основному на дітей. Microsoft GIFAnimator виконує лише функцію складання анімації, тобто в неї потрібно завантажувати заздалегідь створені в інших редакторах картини-кадри, а в програмі створити анімацію, залишається лише задати затримку, час відображення і кількість повторів анімації. Ця програма швидко освоюється і так само швидко працює. Але мультимедію можна скласти лише з кадрів, збережених заздалегідь у форматі GIF, що часто незручно.

На нашу думку, для вивчення у початкових класах найбільш придатною є програма AnimateMe. Створення анімацій у цій програмі є легким процесом через уже доступні ефекти та файли.

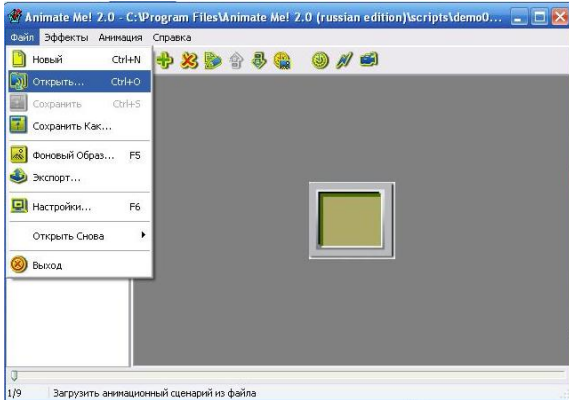


Рис.1. Створення анімації за шаблоном  
Відкривши меню Файл→Открыть(рис. 1) обираємо будь-яку заготовку (рис. 2). Додаємо ефекти (рис. 3) і запускаємо анімацію.

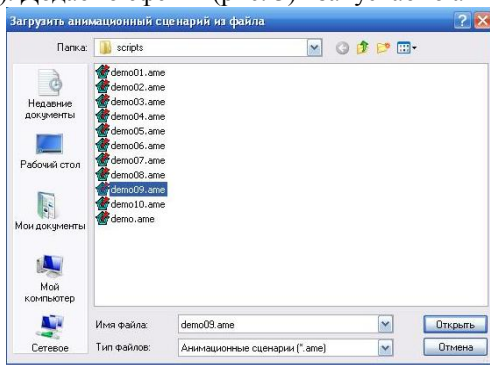


Рис. 2. Відкриття заготовки для анімації

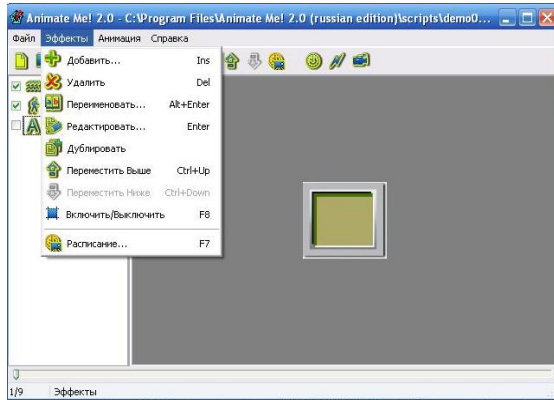


Рис. 3. Додавання ефектів до анімації

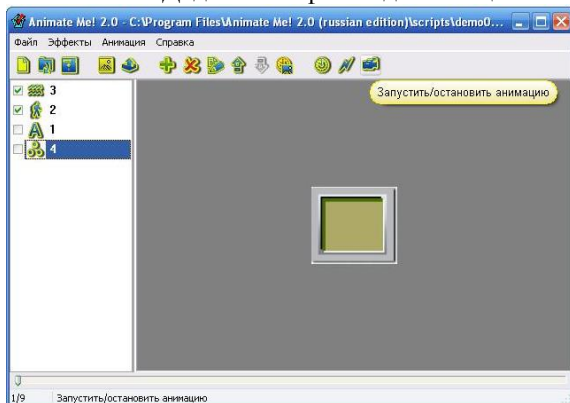


Рис. 4. Запуск анімації

Висновки. Отже, введення інформатики у навчальний курс молодшої школи є доцільним. Не можна втрачати шанс покращити рівень освіти школярів і вдосконалити систему освіти сучасної початкової школи.

Вивчення програм для створення анімацій є одним із головних компонентів предмету «Сходінки до інформатики», бо для дітей початкової ланки важливо сформувати вміння не лише писати і читати, але й працювати із графічними зображеннями. Із таких програм найлегшою у використанні є AnimateMe. Тому що у даній програмі легке, інтуїтивне меню, анімації можна створювати із певних заготовок або ж із власних рисунків.

У майбутньому доцільно розробити систему вправ (завдань) для полегшення роботи у програмах для створення анімацій. Розробити блок об'єктів, які можна використовувати у різних варіаціях.

#### **Література**

1. Яким бути шкільному курсу інформатики (за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції) // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2001.-№1.- С. 8-13.
2. Програми для створення анімацій: 8 найкращих GIF-аніматорів [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://techbuu.pp.ua/programi-dlya-stvorenniya-animacij-oglyad-program-dlya-gif-animaci/>
3. Іванова А.І. Щодо проблеми вивчення інформатики у початковій школі [електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.rusnauka.com/21\\_NIEK\\_2007/Pedagogica/24087.doc.htm](http://www.rusnauka.com/21_NIEK_2007/Pedagogica/24087.doc.htm)

**УДК 372 (004.92)**

### **ВИБІР ГРАФІЧНОГО РЕДАКТОРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

*А.С.Степанчук, студентка факультету дошкільної і початкової освіти*

*Науковий керівник: канд.пед.н. Базурін В.М.*

*Анотація: у статті обґрунтовано вибір графічного редактора для вивчення її у курсі інформатики початкової школи*

*Ключові слова: графічний редактор, інформатика, початкова школа*

**Постановка проблеми.** Введення основ графічного редактора в початкових класах є актуальним оскільки це допоможе розкрити творчий потенціал школярів. Вивчення графічного редактора стимулює розвиток не тільки творчих здібностей, а й пам'яті і логічного мислення дітей.

На основі навичок роботи у графічних редакторах формуються уміння виконувати дії у середовищі більш складних програм, тому освоєння графічного редактора доцільно вводити у початкових класах.

У зв'язку з вищесказаним виникає проблема вибору оптимального графічного редактора для вивчення у курсі основ інформатики у початкових класах.

**Аналіз праць.** Проблемам інформатизації освіти присвячені праці М.І.Жалдака, В. Ю. Бикова та інших науковців.

Питання методики викладання інформатики у початковій школі знаходяться у центрі уваги таких науковців, як Н.В.Морзе, Г.В.Ломаковська, Г.О.Проценко, О.В.Коршунова, Й.Я.Ривкінд.

**Виклад результатів дослідження.** У дослідженнях Н.В.Морзе, присвячених проблемам початкової освіти, переважає думка про необхідність введення у початкових класах предмета «Основи інформатики». Однією із змістових ліній курсу основ інформатики у початковій школі є комп'ютерна графіка.

На думку Н.В.Морзе, вивчення текстового редактора у початкових класах недоцільне, оскільки даний програмний засіб є складним для засвоєння дітьми молодшого шкільного віку, текстовий редактор не сприяє всебічному розвитку молодших школярів [6].

Враховуючи вікові особливості дітей, вважаємо, що в початковій ланці доцільним буде вивчення графічного редактора.

Оволодіти основами комп'ютерної графіки, сформувати алгоритм створення найпростіших зображень можливо за допомогою графічного редактора.

З'ясуємо основні поняття комп'ютерної графіки, які були використані у нашому дослідженні.

Графічний редактор — прикладна програма (або пакет програм), що дозволяє користувачеві створювати і редагувати зображення на екрані комп'ютера і зберігати їх в декількох форматах.

Деякі графічні редактори призначені для редагування фотографій, інші — для створення та редагування малюнків.

Графічні редактори поділяються на растрові і векторні.

На думку С.А.Нещадимової, основними вимогами до графічних редакторів є:

- 1.графічний редактор повинен буди простим у використанні;
- 2.програма не повинна вмщувати прихованих функцій;
- 3.інтерфейс повинен мати зрозумілі для дітей позначки для зручнішого їх використання;
- 4.інструменти інтерфейсу повинні мати підпис;

Для учнів початкової школи, тобто для дітей 6-11 років доцільно використовувати наступні графічні редактори:

ColourPaint – один з найпростіших графічних редакторів, який має зручний інтерфейс, що легко засвоюється учнями початкових класів.

Інструменти: геометричні фігури, текст, лінії, олівець, пензлик, піпетка, заливка, гумка, балончик, палітра.

Програма доступна для дітей і досить проста у використанні. Учні початкових класів можуть інтуїтивно обирати інструменти інтерфейсу [7].

Seashore – також один з найпростіших графічних редакторів, який можна використовувати для дітей, має базовий рівень редагування, легкий та зручний інтерфейс.

Інструменти: геометричні фігури, ласо, чарівна паличка, олівець, пензлик, заливка, текст, ластик, збільшення/зменшення малюнку.

Графічний редактор доступний у використанні та легко засвоюється учнями[8].

TuxPaint – графічний редактор спеціально розроблений для дітей віком від 6 до 11 років, у редактора простий інтерфейс, яким діти можуть досить швидко оволодіти, також є безліч цікавих функцій та ефектів.

Інструменти: пензлик, олівець, лінії, фігури, текст, чарівна паличка, заливка, дзеркало, ластик.

Програма є доступною і простою у використанні для дітей. Учні можуть інтуїтивно орієнтуватися у функціях інтерфейсу [9].

Rendera – програма для живопису, розфарбовування, інтерфейс програми надає безліч можливостей для дитячої фантазії. Програма має різноманітний набір пензлів для створення більш реалістичних малюнків.

Інструменти: пензлики, олівець, перо, заливка, піпетка, геометричні фігури, лінії, палітра, текст, збільшення/зменшення малюнку.

Програма є простою і доступною для дітей. Вони можуть легко орієнтуватися у функціях графічного редактора [10].

IrfanView – редактор підтримує різноманітні формати, дозволяє попередньо переглядати малюнок (фото), діти можуть створити слайд-шоу, також має безліч функцій та ефектів.

Інструменти: перегляд слайд-шоу, видалення малюнку, збільшення / зменшення фото, накладання ефектів, поворот малюнка.

Програма проста і доступна у використанні для дітей[11].

Paint.NET – графічний редактор, оснащений зручним інтерфейсом, підтримкою шарів, можливістю необмеженої відміни дій, різними ефектами.

Інструменти: лінії, геометричні фігури, текст, ласо, олівець, пензлик, заливка, перо, чарівна паличка, ластик, піпетка, палітра.

Графічний редактор доступний для учнів початкових класів. Він є інтуїтивно зрозумілим для дітей [12].

TwistedBrushOpenStudio – редактор має в своєму інтерфейсі більш ніж 5 000 пензлів, а також: шари, фільтри, текстури, палітри тощо. Він є незамінним для ретуші, малювання, складання фото-композицій, створення зображень в стилі живопису, 3D і т.д.

Інструменти: олівець, пензлик, заливка, балончик, лінії, геометричні фігури, збільшення/зменшення малюнка, накладання ефектів на малюнок, палітра.

Програма розрахована на учнів 3-4 класів для них вона буде простою та доступною у використанні [13].

PhotoFiltre – компактна і легка у використанні програма, основні функції якої дозволяють швидко створювати графічні композиції. Інтерфейс містить інструменти, які дозволяють створювати нові роботи, а також багато функцій для редагування готових малюнків та фото.

Інструменти: геометричні фігури, ласо, ластик, олівець, пензлик, палітра кольорів, текст, збільшення / зменшення малюнку.

Програму можна використовувати для учнів 4 класів, тому що вона є більш складною у використанні порівняно з попередніми [14].

Для того, щоб визначити найбільш оптимальний графічний редактор, необхідно порівняти ці редактори між собою. Визначимо основні критерії оцінювання графічного редактора:

- 1) Зручність – графічний редактор не повинен мати прихованих функцій. Має містити прості позначки. Більшість інструментів подано на панелі інструментів за допомогою відповідних піктограм.
- 2) Простота – функції повинні бути зрозумілими для дітей;
- 3) Інтуїтивна зрозумілість – графічний редактор повинен бути настільки простим, щоб діти могли безпомилково обирати інструменти за допомогою піктограм (тобто піктограми відображають інструменти);
- 4) Відповідність – назви інструментів графічного редактора повинні відповідати назвам подібних інструментів професійних редакторів.

Кожен критерій оцінюється за 5-бальною шкалою.

*Таблиця 1*

Порівняння графічних редакторів

Редактор	Kolour Paint	Seashore	TuxPaint	Rendera	IrfanView	Paint.NET	Twisted-Brush Open Studio	PhotoFiltre
Зручність	5	5	4	4	4	4	4	3
Простота	5	4	4	3	5	4	3	3
Інтуїтивна зрозумілість	5	4	5	4	4	4	3	2
Відповідність	5	3	3	4	5	5	3	4
Сума	20	16	16	15	18	17	13	12

З таблиці видно, що найбільш зручним, простим та інтуїтивно зрозумілим редактором виявився KolourPaint.

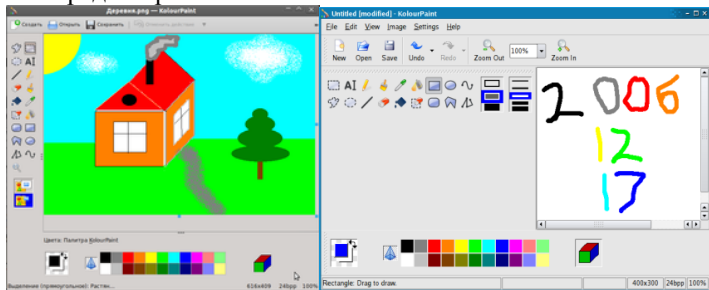


Рис. 1. Інтерфейс графічного редактора KolourPaint

**Висновки.** Отже, з низки проаналізованих програмних засобів найдоцільніше вивчати у початкових класах KolourPaint. Він зручний у використанні, простий для засвоєння дітьми та має доступний для учнів інтерфейс.

У подальшому ми плануємо розробити систему завдань з теми «Створення об'єктів у середовищі графічного редактора, зміна значень їх властивостей» для учнів 2 класу.

### Література

1. Буш В. Можливий механізм нашого мислення / В.Буш [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.



2. Дементієвська Н.П. Телекомунікаційні проекти / Н.П.Дементієвська, Н.В.Морзе / [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wiki.kspu.kr.ua/index.php/>
3. Інформатика [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Інформатика>.
4. Ломаковська Г.В. Вивчаємо інформатику / Г.В.Ломаковська [електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://teach-inf.at.ua/load/dlja\\_urokiv/2\\_klas\\_lomakovska/upok\\_23\\_grafichnij\\_redaktor\\_tux\\_paint\\_za\\_pidruchnikom\\_g\\_v\\_lomakovskoji/62-1-0-807](http://teach-inf.at.ua/load/dlja_urokiv/2_klas_lomakovska/upok_23_grafichnij_redaktor_tux_paint_za_pidruchnikom_g_v_lomakovskoji/62-1-0-807)
5. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики / Н.В.Морзе. – К.: НПУ ім.М.П.Драгоманова, 2004. – Т.1. – 420 с.
6. Безкоштовні графічні редактори. Огляд сучасних графічних редакторів [електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.slideshare.net/anja\\_79/ss-14297635](http://www.slideshare.net/anja_79/ss-14297635)
7. IrfanView [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.irfanview.com/>
8. KolourPaint [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kolourpaint.org/>
9. Paint.NET [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.getpaint.net/>
10. PhotoFiltre [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.photofiltre-studio.com/>
11. Rendera [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rendera.net/>
12. Seashore [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://proapple.com.ua/node/937>
13. TuxPaint [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tuxpaint.org/>
14. TwistedBrushOpenStudio [електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.freewarefiles.com/TwistedBrush-Open-Studio\\_program\\_15708.html](http://www.freewarefiles.com/TwistedBrush-Open-Studio_program_15708.html)

*Стіба А.В., учениця Сватківської ЗОШ I-III ступенів*

*Науковий керівник: Олефір Л.А.*

*Анотація: У статті розкрито фізичні основи створення фотографій за допомогою сучасних пристроїв цифрової техніки.*

*Ключові слова: фізичні основи, фотографія, модель, фотокамера*

Технології, засновані на використанні мікропроцесорів, розвиваються надзвичайно бурхливо, і багато чого, що ще зовсім недавно здавалося звичним, таким зручним і сучасним, знаходить нові втілення в більш передових, абсолютно неймовірних, на перший погляд, пристроях [1].

Але є прилади, моделями яких користуються не залежно від року випуску. Це – фотоапарати або фотокамери.

Досить популярними є цифрові фотокамери. Цифровий фотоапарат, на відміну від плівкового, навіть не професіоналу дозволить зробити знімки найвищої якості. Адже натискаючи кнопку на «цифрі», ви відразу ж бачите результат ваших старань. З плівковим фотоапаратом виконати те ж саме, на жаль, не вдасться [4].

Переглянувши сайти професійних фотографів, які пропонують свої послуги, можна з упевненістю сказати, що фото, зроблене на плівку, досі актуальне [5,7]. Автори пропонують як зйомку на цифрову камеру, так і зйомку на плівку, а користувач сам повинен визначитись. Але як? Та й фотографи неоднозначні: у кого є цифрові камери, говорять, що «цифра» краща. У кого ще плівкові камери – агітують за плівку.

Форуми фотолюбителів [6] та відомих соціальних мереж [3] переповненні повідомленнями на теми «Плівка чи цифра?», «Чому цифровий, а не плівковий?», «Плівка vs Цифра» тощо.

Постає питання: так що ж краще – йти в ногу з розвитком технологій та фотографувати на цифровий фотоапарат, чи все ж таки користуватись перевіреним часом плівковим фотоапаратом. Це питання і стало причиною вибору теми нашої дослідницької роботи.

**Мета дослідження:** обґрунтувати та експериментально перевірити якість фотографій, зроблених цифровим та плівковим фотоапаратами, на основі отриманих результатів, визначити кращий спосіб фотографування.

Конкретизувавши мету, висунуто такі **завдання дослідження:**

1. Проаналізувати літературу з даної проблеми, ознайомитись із принципом отримання знімків у цифровій та плівковій фотокамерах.
2. Обрати обладнання для проведення експерименту.
3. Визначити критерії для порівняння фотографій.
4. Провести експеримент, підрахувати витрати на виготовлення фотографій.
5. Зробити висновки, виходячи з результатів експерименту.

Опрацьовуючи літературу з даної проблеми, ми виявили суперечність та неоднозначність у використанні аналогових та електронних технологій створення фотографій.

Проаналізувавши типи оптичних схем фотокамер та носіїв зображень для проведення експерименту ми обираємо далекомірну камеру ФЕД 5В з носієм зображення фотоплівкою та цифрову камеру Nikon COOLPIX S3300 з носієм зображення електронною світлочутливою матрицею. Обрані камери мають приблизно однакову роздільну здатність об'єктива.

Розрахуємо роздільну здатність далекомірного фотоапарата ФЕД 5В. Роздільна здатність найсучасніших плівок становить 110-130 ліній на міліметр [1]. При 100 лін / мм і розмірі кадру 36x24 мм отримуємо максимальний дозвіл 3600x2400, що становить 8,64 МРіх. Плівка має 130 лін / мм тому проводимо розрахунок:  
$$130 \cdot (36 \times 24) = 7200 \times 4800 = 34.56 \text{ МРіх.}$$

Цифрова фотокамера Nikon Coolpix S3300 має матрицю з роздільною здатністю 16 МРіх [2].

Ми спробували на основі вищезгаданих літературних джерел визначити критерії, за якими будемо порівнювати цифрову та аналогову фотографію.

**Фотокамера** – перший критерій. Для того, щоб обрати фотокамеру потрібно визначитись із її ціною, ціною носія зображення, розширенням, енергоспоживанням та зручністю у використанні.

**Роздільна здатність об'єктива фотокамери** – другий критерій. Різницю в передачі деталей між картинками з роздільною здатністю 360 і 720 dpi помітити легко. Чим більше розширення, тим передача півтонів буде кращою. Особливо це буде помітно в місцях плавного переходу кольору. Краще буде переданий колір людської шкіри, відтінки неба.

**Якість обробки носія зображення** – третій критерій. Як впливають на роздруковану фотографію якість фарби, принтера, на якому роздруковували зображення, фотопаперу, реактивів та збереження носія зображення для повторного друку фотографій.

**Контрастність зображення** – четвертий критерій. Якість оптичної системи фотокамери сильно впливає на зображення. Виготовлена із пластмаси оптична система призводить до небажаного відбивання світла всередині фотокамери і сильно знижує насиченість кольорів і контраст зображення.

**Ціна фотографії** – п'ятий критерій. Багатьох фотолюбителів цікавить саме цей критерій. В ціну фотографії входить ціна носія відносно одного зображення та вартість його обробки, тобто вартість проявлення плівки та друку чи друку цифрового зображення.

Попереднє порівняння фотографій дало такі результати: за критерієм **фотокамера** не можна визначити яка серед них є кращою, тому що як цифрова так і плівкова камери мають переваги та недоліки, теж саме можна сказати про критерій **роздільна здатність об'єктива фотокамери та контрастність зображення**, що стосується критерію **якість обробки носія зображення**, то для плівкової фотографії з кожним друком якість носія зображення погіршується, що суттєво вплине на готову фотографію. Це ж стосується і цифрової фотографії, адже може зберігатися десятки років і при цьому легко тиражуватися і поширюватися, проте слід врахувати, що носії інформації оптичні та магнітні диски, вінчестер, карти пам'яті не застраховані від механічних пошкоджень та від комп'ютерних вірусів, які можуть знищити інформацію; для порівняння фотографій за критерієм **ціна фотографії**, нами було проведено розрахунки. Плівка, використана нами, розрахована на 24 кадри + 4 запасних (для встановлення плівки)

коштує 20 грн. Кожен кадр коштує  $\frac{20}{24 + 4} = 0.83$  грн. Друк

фотографій розміром 10×15 коштує 1 грн. Виходить, ціна плівкової фотографії – 1,83 грн. Карта пам'яті, яка використовувалась при проведенні експерименту, обсягом 2 Гб (2048 Мб) коштує 40 грн. Зображення в середньому займає 3,6 Мб простору на карті пам'яті,

тому можна зберегти  $\frac{2048}{3.6} \approx 568$  кадрів. Кожен кадр коштує

$\frac{40}{568} = 0.07$  грн. Друк фотографій розміром 10×15 коштує 1,15 грн.

Виходить, ціна цифрової фотографії – 1,22 грн. **Фінансово вигідною є цифрова фотографія**, вона дешевша за аналогову на 0,61 грн.

Наступним кроком нашого дослідження є проведення експерименту. Завдання експерименту: зробити кілька знімків одних і тих об'єктів цифровою та аналоговою фотокамерами, виготовити

фотографії, проаналізувати їх за визначеними критеріями та провести опитування серед учнів нашої школи.

Виготовивши фотографії, і помітили ряд відмінностей на них, хоча фотографували одні й ті ж об'єкти. На рис.1 та рис.2 представлено найяскравіші відмінності між цифровою та аналоговою фотографією.



Рис. 1 Аналогова (а) та цифрова фотографія (б) – пейзаж



Рис. 2 Аналогова (а) та цифрова фотографія (б) – портрет  
Наприклад, на цифровій фотографії (рис.1) чітко видно течію річки, а на аналоговій – ні. Це можна пояснити тим, що кольори, які

передано аналоговою фотографією, є більш насиченими, і тому цю деталь не було зафіксовано. У випадку (рис.2) можна стверджувати, що у цифровій фотокамери неякісна лінза, бо відбулося явище аберації, тобто викривлення зображення. Не зважаючи на це, плівкова фотографія передає кольори більше наближені до природних, ніж цифрова фотографія.

Для визначення суспільної думки користувачів серед учнів 5-11 класів Сватківської ЗОШ I-III ст. було проведено опитування «Яка фотографія краща?». Учням було показано фото, зроблені під час експерименту, які вони оцінювали за критеріями, наведеними в опитувальнику. Зміст опитувальника:

### **Опитування «Яка фотографія краща?»**

Шановний друже!

Просимо відмітити переваги на недоліки цифрової та плівкової фотографії.

Знак «+» ставиться напроти типу фотографії у випадку, якщо, на вашу думку, вона повністю відповідає критерію, знак «-» – якщо тип фотографії повністю не відповідає критерію.

Дякуємо за відповідь!

<b>Критерій</b>	<b>Цифрова фотографія</b>	<b>Плівкова фотографія</b>
Фотокамера (ціна, зручність використання)		
Роздільна здатність об'єктива фотокамери (кількість МРіх).		
Якість обробки плівки/цифрового носія		
Передача кольору зображення		
Ціна друку фотографії		

На думку користувачів, кращою фотографією є аналогова (див. рис.3).

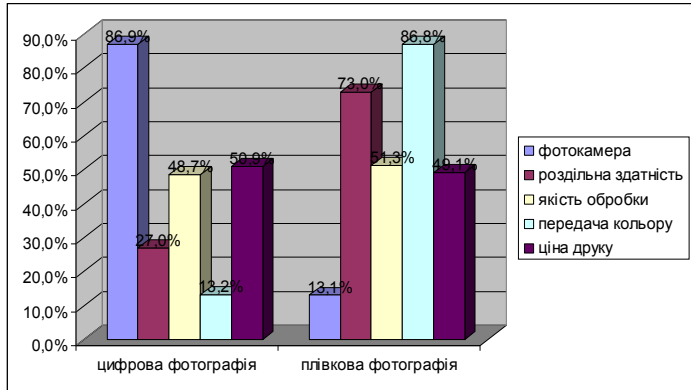


Рис.3. Результати опитування «Яка фотографія краща?»

На основі аналізу літератури з проблеми вибору між цифровою та аналоговою фототехнікою, проведеного експерименту та розрахунків було зроблено такі висновки.

Цифрова фотографія, попри свою популярність, має як переваги, так і недоліки, які помічають і професіональні фотографи і початківці.

Як підтвердження є розроблені критерії для порівняння якості цифрової та аналогової фотографії та результати проведеного експерименту і опитування.

Аналогове фото має високу чіткість зображення завдяки більшій роздільній здатності об'єктива фотокамери та краще передає кольори, але економічно не вигідне.

Дане дослідження не вичерпує усіх можливих експериментів та розрахунків, які стосуються визначення пріоритету між цифровою та аналоговою фотографією. Перелік критеріїв, визначених в даній роботі, можна продовжити відповідно до параметрів, що цікавлять дослідника.

#### Література:

1. Блог фотохудожника Ковалю Валерія. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://vakkor4to.blogspot.com/2012/02/blog-post\\_17.html](http://vakkor4to.blogspot.com/2012/02/blog-post_17.html).
2. Інтернет-магазин «Розетка.ua». Характеристика та ціна Nikon COOLPIX S3300. [Електронний ресурс]. Режим доступу : [http://rozetka.com.ua/nikon\\_coolpix\\_s3300\\_red/p211362/](http://rozetka.com.ua/nikon_coolpix_s3300_red/p211362/).
3. Плівка чи цифра? (Обговорення щодо використання аналогової або цифрової техніки). [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://vk.com/topic-5822768\\_11383167](http://vk.com/topic-5822768_11383167)

4. Стрічка корисних статей. Як вибрати фотоапарат: цифра чи плівка? Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lenta.km.ua/?p=1537>.
5. Студійна фотозйомка портфоліо-міні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://photovideo.pp.ua>.
6. Форум «Цифра і плівка. За і проти.» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rosina.in.ua/forum/23-42-1>.
7. Фотосайт Василя Гуменюка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://basil-foto2006.narod.ru>.

#### **УДК 372 (004.92)**

#### **Вибір мови програмування для вивчення у школі як психолого-педагогічна проблема**

*А.В.Філонець, студентка 2 курсу факультету природничої та фізико-математичної освіти*

*Науковий керівник: канд.пед.н. Базурін В.М.*

*Анотація: У статті проаналізовано позиції вчених стосовно вибору мови програмування, яку доцільно вивчати у шкільному курсі інформатики, визначено, які мови програмування вивчаються у школі, чи пов'язаний їх перелік з популярністю мов програмування серед IT-фахівців.*

*Ключові слова: Мова програмування, середовища програмування, комп'ютерна індустрія, інформаційні технології.*

**Актуальність теми.** Актуальність дослідження пов'язана з тим, що вибір мови програмування для вивчення у шкільному курсі інформатики значною мірою залежить від ефективності використання цих мов програмування для формування в учнів алгоритмічного стилю мислення та інформаційної культури.

**Аналіз праць у даному напрямі.** Проблема використання засобів ІКТ у навчальному процесі вивчена в працях Н.Бойко та А.Байраківського, які зазначають, що впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес сприяє повнішому оволодінню учнями системою знань та вмінь, розвиває творчу спрямованість пізнавальної діяльності учнів, допомагає формуванню відповідних професійних і особистісних якостей. Л.Карташова вважає, що застосування вчителем інформаційно-комунікаційних технологій в процесі навчання іноземної мови дозволяє ефективно та доступно визначити новизну навчального матеріалу;



продемонструвати зв'язок навчального матеріалу з історією, з цікавими фактами з життя видатних людей; навести приклади практичного застосування знань іноземної мови; здійснити впровадження проблемного та евристичного навчання.

Психологічні основи комп'ютеризації навчального процесу досліджено в працях

Дану проблему досліджували: Н.Вірт, А.П.Єршов, В.М.Монахов та ін.

**Мета дослідження:** визначити, чи впливає популярність мови програмування серед ІТ-фахівців на вибір мови програмування для вивчення її у шкільному курсі інформатики.

**Виклад основних результатів дослідження.** Інформатика як шкільний предмет була введена до навчального плану в ЗОШ у 1985 році. З того часу не припиняються дискусії щодо змісту шкільного курсу інформатики, форм і методів її викладання. Програмування є однією з основних частин інформатики, адже поняття алгоритму є базовим, фундаментальним поняттям інформатики як науки.

Уточнимо спочатку основні поняття.

Мови програмування – це алгоритмічні мови, призначені для опису алгоритмів, що орієнтовані для виконання на комп'ютері, або система позначень для точного опису алгоритму, який треба виконати за допомогою комп'ютера. [Поняття про мови програмування (<http://subject.com.ua/>)].

Для того, щоб програміст міг розробляти програми і перевіряти їх працездатність, існують середовища програмування.

Середовища програмування (або як їх ще називають, середовища розробки) - це програми, в яких програмісти пишуть свої програми [середовища програмування(<http://ru.wikipedia.org/>)]. Іншими словами, середовище програмування служить для розробки (написання) програм і зазвичай орієнтується на конкретну мову або декілька мов програмування (в цьому випадку мови, зазвичай, належать однієї мовної групи, наприклад, Сі-подібні).

За останні 50 років розроблено значну кількість мов програмування – як універсальних, так і вузько спеціалізованих. У 80-роках минулого століття найбільш популярними мовами програмування в школах світу були Бейсик і Паскаль. Бейсик звичайно вважався найпростішою мовою програмування, а Паскаль - найбільш відповідною мовою для навчання програмування.

Однак останнім часом було реалізовано нові, сучасні парадигми програмування шляхом удосконалення існуючих мов програмування або розробки нових. Так, на зміну Бейсику було розроблено Visual

Basic і його удосконалену версію – Visual Basic.NET. Бейсик як мова програмування простий. Але він створювався досить давно, і реалізувати сучасні підходи до програмування в ньому неможливо.

Проблему вивчення мов програмування у школі розглядали В.Безпалько, І.Підласий, А.Нісімчук, І.Смолюк, О.Шиян та інші.

Відповідно до чинної програми з інформатики для учнів 7-11 класів у школі можуть вивчатися такі мови програмування: Delphi, Basic, Pascal.

У той же час найбільш популярними мовами програмування є такі (див.табл.1).

*Таблиця 1*

**Найбільш популярні мови програмування**

<b>Клас</b>	<b>Рівень</b>	<b>Мова програмування</b>
1-2	відсутні навички	LightBot, Bill the Robot, Сходинки, ПервоЛого, Karel, Baltie 2, Stagecast Creator
3-4	відсутні навички	RoboMind, Scratch, Etoys, Logo, Stagecast Creator, Guido van Robot, Сходинки
5-8	низький рівень	Scratch, Logo, Etoys, BASIC, Baltie 3, Phrogram, Stagecast Creator, AgentSheets, Alice
5-8	достатній рівень	Pascal, Visual BASIC, Greenfoot, Squeak
Старша школа	низький рівень	Pascal, Visual BASIC, Greenfoot, Squeak
Старша школа	достатній рівень	будь які мови програмування

1. Бейсик, використовуваний зараз в більшості шкіл, просто шкідливий як для майбутніх програмістів, так і для звичайних школярів . Він не має ніякої системи налагодження та контролю типів і не вимагає явного оголошення змінних. Це призводить до того , що учні не можуть знаходити помилки в своїх програмах.

2. Паскаль зручний у навчальних цілях; адже саме для них він і створювався. Якщо потрібно створити справжній програмний продукт, Паскаль виявляється незручний. Перша мова програмування

повинна бути вимоглива до учня. Паскаль – непогана мова в цьому сенсі. Але ця мова програмування рідко застосовується на практиці, і фахівець з Паскалю виявляється мало затребуваним на ринку праці; для реальної роботи доводиться вчити більш популярні мови (Java, C / C ++, PHP і т.д.).

3. У мові Сі багато складних конструкцій. З іншого боку, ніхто не змушує вчителів показувати всю глибину Сі. З ним можна працювати на тому ж рівні, що і з Паскалем, і не використовувати складні конструкції.

З точки зору дослідників мови програмування в комп'ютерній індустрії використовуються для організації виробництва, в інформаційних технологіях, допомагають фахівцям створювати Інтернет - додатки: html, php, java. Отже в комп'ютерній індустрії найчастіше використовуються такі програми як: PowerBuilder, Delphi, C++, Tcl/Tk.

Бурхливий розвиток мов програмування приводить до того, що створюються нові мови програмування і розвиваються старі. Розвиток мов програмування відбувається як за спіральною так і за водоспадною моделлю.

Спіральна модель, запропонована Баррі Боем в 1986 році, стала істотним проривом у розумінні природи розробки ПЗ. Вона являє собою процес розробки програмного забезпечення, що поєднує в собі як проектування, так і поетапне прототипування з метою поєднання переваг висхідної і низхідної концепції, що робить упор на початкові етапи життєвого циклу: аналіз і проектування. Відмінною особливістю цієї моделі є спеціальна увага ризикам, що впливає на організацію життєвого циклу. [ спіральна модель (<http://ru.wikipedia.org/>)] Боем формулює десять найбільш поширених (за пріоритетами) ризиків:

1. Дефіцит фахівців.
2. Нереалістичні терміни і бюджет.
3. Реалізація невідповідної функціональності.
4. Розробка неправильного користувальницького інтерфейсу.
5. «Золота сервіровка» перфекціонізм, непотрібна оптимізація і відточування деталей.
6. Безперервний потік змін.
7. Брак інформації про зовнішніх компонентах, що визначають оточення системи або залучених в інтеграцію.
8. Недоліки в роботах, виконуваних зовнішніми (по відношенню до проекту) ресурсами.
9. Недостатня продуктивність одержуваної системи.

10. «Розрив» в кваліфікації фахівців різних галузей знань .  
Використання спіральної моделі.

Спіральна модель орієнтована на великі, дорогі і складні проекти. В умовах, коли бізнес цілі таких проектів можуть змінитися, але потрібна розробка стабільної архітектури, що задовольняє високим вимогам по навантаженню і стійкості, має сенс застосування Spiral Architecture Driven Development. Дана методологія, що включає в себе кращі ідеї спіральної моделі і деяких інших, дозволяє істотно знизити архітектурні ризики, що є важливим чинником успіху при розробці великих систем.

Водоспадна модель (англ. waterfallmodel ) - послідовний метод розробки програмного забезпечення, названий так через діаграму схожу на водоспад. [водоспадна модель (<http://ru.wikipedia.org/>)]

Цей метод з'явився раніше ніж перше програмне забезпечення. Його застосовували для створення складних інженерних конструкцій (літаків, мостів і подібного). Зрозуміло, що зміни в проекті після того, як вже натягнуті розтяжки коштують дуже дорого, тому метод передбачає перфекціонізм на кожному етапі. А так, як колись ще не існувало формальних методів розробки ПЗ, для неї просто перейняли цю модель.

Використання водоспадної моделі.

Її застосовували для створення складних інженерних конструкцій (літаків, мостів і подібного). Зрозуміло, що зміни в проекті після того, як вже натягнуті розтяжки коштують дуже дорого, тому метод передбачає перфекціонізм на кожному етапі. А так, як колись ще не існувало формальних методів розробки ПЗ, для неї просто перейняли цю модель.

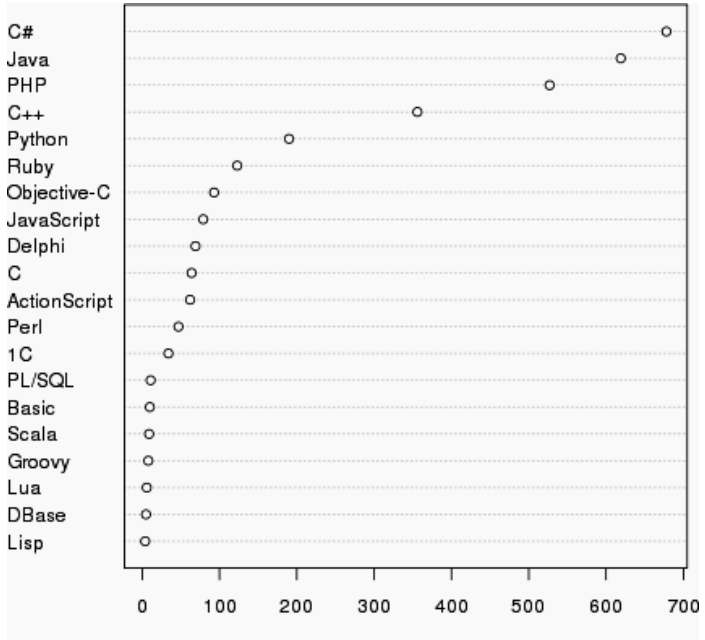


Рис. 1. Рейтинг мов програмування

На даний момент трійка лідерів, які демонструють суттєвий відрив від своїх конкурентів, доволі передбачувана: це C#, Java та PHP. Цікаво те, що поза межами України на третьому місці знаходиться C++. [рейтинг мов програмування( <http://programming.in.ua/>)]

У зв'язку з цим можна з прогнозувати появу нових версій мови Сі, але при детальному аналізі стану розвитку цієї мови виявляється, що найновіша її версія вийшла у 90-х р., не зважаючи на це мова програмування Сі++ продовжує залишатись однією з найбільш популярних мов програмування.

Дослідники зазначають, що популярність мови Сі++ зумовили такими чинниками:

- Швидкодія. Швидкість роботи програм на Сі++ практично не поступається програмам на Сі, хоча програмісти отримали в свої руки нові можливості і нові засоби.

- Масштабованість. На мові Сі++ розробляють програми для найрізноманітніших платформ і систем.

- Можливість роботи на низькому рівні з пам'яттю, адресами, портами. (Що, при необережному використанні, може легко перетворитися на недолік.)

- Можливість створення узагальнених алгоритмів для різних типів даних, їхня спеціалізація, і обчислення на етапі компіляції, з використанням шаблонів.

- Підтримуються різні стилі та технології програмування, включаючи традиційне директивне програмування, ООП, узагальнене програмування, мета програмування (шаблони, макроси).

Отже, з вищеперерахованого можна дійти **висновку**, що популярність мови програмування серед ІТ-фахівців частково впливає на вибір мови програмування для вивчення її у шкільному курсі інформатики. Вибір мови програмування для вивчення у школі на даний момент є загальною проблемою. Оскільки створюються нові мови програмування і розвиваються старі, тому рейтинг мов програмування кожного року змінюється. У шкільному курсі інформатики використовуються такі мови програмування як: Бейсик, Паскаль та Сі++, а серед ІТ-фахівців широко використовуються програми : PowerBuilder, Delphi, С++, Tcl/Tk.

### **Література**

1. Андреева Е. В. Методика обучения основам программирования на уроках информатики [електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://edu.1september.ru/?course=7002&page=1>

2. Гаєвський О.Ю. Інформатика 7-11 класи / О.Ю.Гаєвський. – К.: «А.С.К.», 2008. – 443 с.

3. Ривкінд Й.А. Інформатика 11 клас/ Й.А.Ривкінд, Т.І.Лисенко, Л.А.Чернікова, В.В.Шакотько / за заг. ред. М.З.Згуровського. – К.:Гене́за, 2011. – 304 с.

4. Ершов А.П. Школьная информатика (концепции, состояния, перспективы) / Ершов А.П., Звенигородский Г.А., Первин Ю.А. // Информатика и образование. – 1995. – № 1. – С.110-112.

5. Використання комп'ютерних ігор для навчання програмуванню [електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.compress.ru/article.aspx?id=14479&iid=687>.

6. Лапчик, М. П. Методика преподавания информатики: учебное пособие для студ. вузов, обуч. по спец. 030100. — Информатика / Под ред. М. П. Лапчика. — М. : Академия, 2001. — 624 с.

7. Макарова Н.В. Информатика (объектно-информационная концепция): Программа для учащихся с 6-го или 7-го по 11-й класс. / Н.В.Макарова. — СПб.: Питер, 1999. – 280 с.

8. Поняття про мови програмування [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://subject.com.ua/dovidnik/inform/11.html>

### **Відомості про авторів**

Андрейченко В.М. – студентка Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Андрійченко Катерина Сергіївна – студентка 2 курсу факультету природничої та фізико-математичної освіти

Бушнева Ю., студентка 2 курсу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.  
Спеціальність – Соціальна робота.

Заїка Ю.В. – студент 4 курсу факультету професійної та фізико-математичної освіти

Менчак Д., студентка 2 курсу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.  
Спеціальність – Соціальна робота.

Степанчук Аліса Сергіївна – студентка 1 курсу факультету дошкільної і початкової освіти

Свириденко Любов Вікторівна – студентка 1 курсу факультету дошкільної і початкової освіти

Коваль Тетяна Василівна – студентка 1 курсу факультету дошкільної і початкової освіти

Стіба Антоніна Володимирівна – учениця 9 класу Сватківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Гадяцької районної ради Полтавської області

Філонєць Анастасія Валеріївна – студентка 2 курсу факультету природничої та фізико-математичної освіти

## ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До публікації у Виданні приймаються статті, що мають такі необхідні елементи: анотації і ключові слова англійською і українською мовами, постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4, а також електронний варіант. Обов'язок вонодаються відомості про автора.

Обсяг статті – 4-7 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 30 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word 6.0, 7.0 або 2003. Статті повинні мати формат DOC. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (5–9 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, у яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотацію набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (до 50 слів).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад, [4, с. 5; 8, с. 10-11]). Не подавати в тексті розгорнутих посилань, наприклад (Іванов А.П. Вступ до мовознавства. — К., 2000, — С. 54).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Видання й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підрисунковими підписами, а таблиці повинні мати заголовки.



Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word 6.0, 7.0 за допомогою функції "Створити рисунок", а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунки виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі – Eq. 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричнихтощо) ставити нерозривний пробіл (Shift+Ctrl+пробіл).

Скорочення грошових та метричних одиниць (грн, т, ц, м, км тощо), а також скорочення млн, млрд писати без крапки.

Якщо в тесті є абрєвіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті або за алфавітом і бути оформлена у відповідності до вимог до бібліографічного опису. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу. Список літератури оформлюється відповідно до державного стандарту України ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття\_Прізвище).

Редакційна колегія залишає за собою право на редакційні виправлення.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ**

УДК (номер УДК)

НАЗВА СТАТТІ

Л.С.Петренко, студент

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Науковий керівник: канд.пед.н., доцент Верченко С.А.

\*Текст анотації\* українською мовою

Ключові слова: (4-7 слів та словосполучень)

\*Текст статті\*

**ЛІТЕРАТУРА**

1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. :Кієво-Могилян. акад., 2005. — 397 с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1).

2. Ризикологія в економіці та підприємстві :зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во

освіти і науки України, Держподатк. адмін. України [та ін.]. — К. :  
КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.

## Зміст

Андрейченко В.М. Престиж професії як один із основних чинників професійного самовизначення учнівської молоді .....	3
Андрійченко К.С. Технологія Web 2.0 у навчанні інформатики.....	7
Бушнева Ю. Фактори та мотиви вибору професії студентської молоді.....	15
Заїка Ю. Вивчення елементів автоматики в загальноосвітній школі.....	18
Коваль Т.В. Застосування електронних підручників у навчанні інформатики учнів початкової школи.....	21
Менчак Д. Засоби зв'язку в житті сучасної молоді.....	25
Свириденко Л.В. Використання редактора анімацій у процесі вивчення інформатики у початковій школі.....	27
Степанчук А.С. Вибір графічного редактора для вивчення в початковій школі.....	32
Стіба А.В. Фізичні основи фотографування.....	38
Філонєць А.В. Вибір мови програмування для вивчення у школі як психолого-педагогічна проблема.....	44
Відомості про авторів.....	51

Наукове видання

## **ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДИСКУРС В ОСВІТІ**

Випуск 1

*Збірник студентських наукових праць*

### **РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:**

Голова редакційної колегії: Зінченко В.П.

Заступник голови редколегії: Базурін В.М.

### **ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:**

Іващенко М.В.

Коломієць М.Б.

Харламенко В.Б.

Толмачов В.С.

Ігнатенко О.В.

Вітюк Н.В. – відповідальний секретар

Тищенко Л.І. – відповідальний секретар

Скачидуб А.